

ایران در دوران معاصر

چگونگی تاسیس سلسله والیان لرستان

نویسنده: شمشاد امیری خراسانی

انتشار: ۱۷ آذر ۱۳۹۳ - ۳۰ دقیقه مطالعه

چکیده مقاله

پس از سقوط اتابکان لر کوچک توسط شاه عباس صفوی اول، سلسله دیگری از وابستگان به این خاندان در نواحی لرستان پشتکوه تشکیل گردید که تحت عنوان سلسله والیان لرستان از آنها نام برده می شود. این سلسله به دست شاه عباس اول تشکیل شد تا جایگزین سلسله اتابکان لر کوچکی باشد که رابطه زیاد گرمی با حکومت مرکزی نداشتند. بر اساس اطلاعات موجود در منابع و مآخذ، بنیانگذار این سلسله شخصی به نام حسین خان از طایفه سلویزی (سله ورزی) بود. این طایفه از طوایف موجود در لرستان محسوب میشد. آنها ادعا داشتند که از اعقاب و وابستگان

پارسیان دژ / ایران در دوران معاصر

پس از سقوط اتابکان لر کوچک توسط شاه عباس صفوی اول، سلسله دیگری از وابستگان به این خاندان در نواحی لرستان پشتکوه تشکیل گردید که تحت عنوان سلسله والیان لرستان از آنها نام برده می شود. این سلسله به دست شاه عباس اول تشکیل شد تا جایگزین سلسله اتابکان لر کوچکی باشد که رابطه زیاد گرمی با حکومت مرکزی نداشتند.

بر اساس اطلاعات موجود در منابع و مآخذ، بنیانگذار این سلسله شخصی به نام حسین خان از طایفه سلویزی (سله ورزی) بود. این طایفه از طوایف موجود در لرستان محسوب میشد. آنها ادعا داشتند که از اعقاب و وابستگان حضرت علی (ع) و از نوادگان حضرت ابوالفضل عباس (ع) می باشند که در بعضی منابع به آنها عباسی می گفتند. [1]

بر اساس نوشته های مورخین معروفی مانند: حمداله مستوفی، اسکندریبگ منشی و ملاجلال منجم یزدی، حسین خان بنیانگذار سلسله والیان از قبیله سلویزی و فرزند شخصی به نام منصور و از خوانین دربار اتابکان لر خورشیدی بوده است [2] و منصور بیگ و اجدادش از طایفه ی سله ورزی یا سلویزی بوده اند و کمپفر در سفرنامه خود در مورد اصل و نسب آنان نوشته است که حسین خان و اعقابش از وابستگان سلسله اتابکان و از گروه طوایف لر بوده اند. [3]

سرکشی و عصیان آخرین اتابک خورشیدی که از تیره ی اصلی طایفه سله ورزی قبیله چنگروی بود [4] باعث شد که شاه عباس اول در صدد نابودی وی برآید و سرانجام پس از انقراض سلسله اتابکان لر کوچک، حکومت و فرمانروایی لرستان را به تیره کم نام و نه چندان شناخته شده ای «فیلی هایی که یکی دیگر از طوایف سلورزی بود» واگذار کند و

خاندان حسین خان از زمان شاه عباس کم کم چنان اهمیت پیدا کردند که تیره کوچک فیلی شهرت طایفه سله ورزی و قبیله چنگروی را تحت الشعاع خود قرار داد و از آن زمان به بعد لرستان لر کوچک به لرستان فیلی مشهور شد و به تمام طوایف و قبایل ساکن در لرستان لر کوچک، طوایف فیلی می گفتند و بعدها که در زمان قاجارها محدوده قلمرو فرمانروایی و حاکمیت والیان لر به پشتکوه منحصر گردید، نام فیلی نیز منحصرأً به طوایف و عشایر پشتکوه لرستان (استان ایلام کنونی) اطلاق شد. [5]

منابع:

- 1- مولف دکتر مرتضی اکبری، تاریخ ایلام، قم انتشارات فقه چ دوم اسفند 1386 ص 382
- 2- ملاجلال منجم یزدی، ص 159-160 و اسکندربیک منشی، جلد 2، ص 864
- 3- انگلبرت کمپر، سفرنامه، ترجمه کیکاووس جهانداری (تهران: نشر خوارزمی 1368) ص 161-162
- 4- حمداله مستوفی، تاریخ گزیده، ص 550-551 و شرف الدین بدلیسی، تاریخ کرد و کردستان (شرف نامه) ص 57 (وی از طایفه سله ورزی تحت عنوان سلجوری یاد کرده و از قبیله چنگروی به نام چنگروی یاد کرده است).
- 5- راولینسون، ص 52

ارجاع به این مقاله

شمشاد امیری خراسانی، «چگونگی تاسیس سلسله والیان لرستان»، پارسیان دژ، ۱۳۹۳.

خواندن مقاله و پیوست‌های آن در وبسایت پارسیان دژ

نشانی ثابت این نسخه:

<http://parsijandej.ir/articles/1589/pdf/چگونگی-تاسیس-سلسله-والیان-لرستان.pdf>

آخرین ویرایش مقاله: ۱۲ مرداد ۱۴۰۵